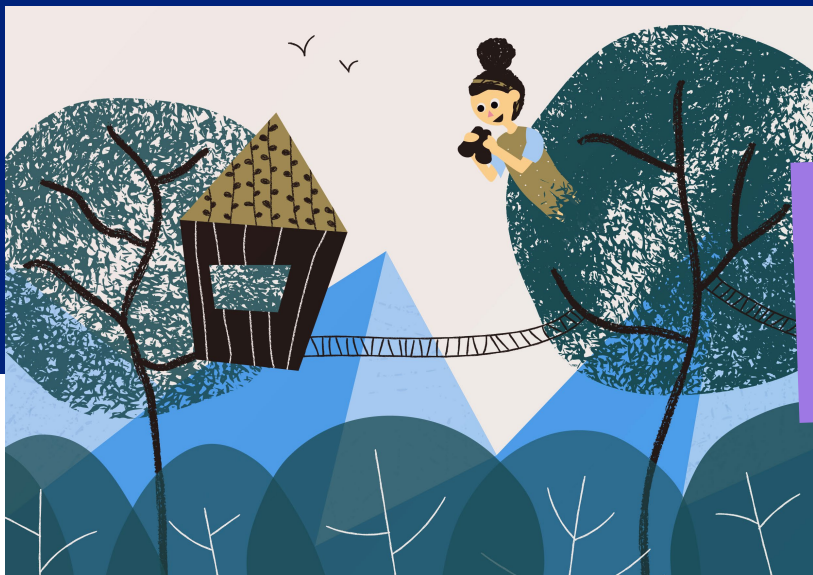

Les voor groep 3-4

BOEK: **Tim de kleine boswachter**

AUTEUR: Jan Paul Schutten &

Tim Hogenbosch

ILLUSTRATOR: Emanuel Wiemans

BEROEP CENTRAAL IN DEZE LES: boswachter

Omschrijving les: Tim is gek op het bos en buiten zijn. Hij is eigenlijk al bijna een boswachter, net als zijn vader. In één van de verhalen in het boek wil Tim een hut bouwen in het bos. Daar treft hij Tippi, een meisje dat net hetzelfde plan had. Ze besluiten samen te werken. De leerlingen gaan in deze les ook samen een hut bouwen, maar dan in het klein. Daarvoor gaan ze eerst op verkenning en verzamelen ze materialen tijdens een wandeling.

TIJD: 60 minuten (liefst verdeeld over twee dagen)

RUIMTE: Klaslokaal en een groene omgeving buiten

MATERIAAL:

- Boek: Tim de kleine boswachter
- Instructiefilmpje op www.kunstgebouw.nl/wordenwatjewil (zorg dat je zelf vooraf het filmpje bekeken hebt)
- Zakje per leerling om materialen in te verzamelen
- 1 Fotocamera (kan van mobiele telefoon of tablet zijn)
- Tijdens het eerste deel van de les verzamelen de leerlingen buiten natuurlijke materialen voor de mini-hut: denk aan takjes, bladeren, rietstengels, dennenappels en dergelijke
- Verzamel zelf vooraf daarbij passende materialen: denk aan satéprikkers, ijsstokjes, luciferhoutjes, (eier)dozen en stukjes karton en timmerhout, touw, klei (handzame homp klei per twee leerlingen), kurk etc.
- Verbindingsmaterialen zoals stukjes ijzerdraad en eventueel hamer met spijkers, (haal lijm en plakband alleen tevoorschijn wanneer er geen andere mogelijkheden zijn)
- Stuk karton ± A4-formaat per tweetal leerlingen (als basis voor de mini-hut)
- Ruimte om de werkstukken neer te kunnen zetten

Deze les sluit aan bij:

- Kerndoelen Kunstzinnige oriëntatie
- Kerndoelen Oriëntatie op jezelf en de wereld
 - Mens en samenleving
 - Natuur en Techniek

TIJD: 10 minuten (exclusief leestijd)

Toon de voorkant van het boek *Tim de kleine boswachter* en lees de tekst op de achterzijde voor:
“Tim is gek op de bossen. Als het even kan klimt hij in bomen, springt hij in plassen en bouwt hij hutten. Dat is niet zo gek, want zijn vader is boswachter. Tim weet zoveel over de natuur, dat hij op een dag zelf een échte boswachter mag worden. In zijn elektrische skelter beleeft hij zo de leukste avonturen. Hij redt dieren, houdt het bos schoon en helpt mensen in gevaarlijke situaties. En hij maakt vrienden met een grappig meisje en een heel lief kauwtje (die hij Hansje noemt) ...”

Activeer de voorkennis van de leerlingen met de volgende vragen:

- “Wat denk je wat een boswachter doet?”
- “Waarom kun je een boswachter herkennen in het bos of de natuur?”
- “Wat moet een boswachter zoal kunnen en weten?”

Lees het hoofdstuk 'De geheime hut' (vanaf pagina 36).

Bespreek daarna:

- “Wie heeft er wel eens een eigen hut gebouwd? Waar was die hut? Wat voor materialen had je daarvoor gebruikt? Deed je dat alleen of samen?”
- “Waar zou jij graag je hut willen bouwen? In een boom of liever in een kuil zoals Tim? Zijn er nog andere ideeën?”
- “Wat kun je doen om te zorgen dat de hut niet opvalt als je een hut bouwt in de natuur?”

EXTRA

Bekijk met de leerlingen **dit filmpje** van de echte boswachter Tim, bekend van het programma Beestenbrigade bij Zappelin, op wiens verhalen het boek is gebaseerd.

Foto: voorbeelden van materialen

STAP 2: **Onderzoeken - Plek en materialen zoeken voor een hut**

TIJD: **15 minuten** (of langer wanneer daar tijd voor is)

Ga met de groep op pad om materialen te verzamelen. Lukt het om naar een bos te gaan: super! Maar een park of een groenstrook in de wijk kunnen ook prima.

Vertel: “Weer of geen weer, boswachters gaan altijd naar buiten ... Tijdens de wandeling zoeken we naar goede plekken voor een (geheime) hut. Zie je zo’n plek? Wijs hem aan zodat ik er een foto van kan maken. We gaan ook materialen verzamelen die we kunnen gebruiken om later in de klas een mini-hut mee te bouwen. Welke materialen zouden dat bijvoorbeeld kunnen zijn?” Takjes, bladeren, rietstengels et cetera. Sta open voor onverwachte inbreng van de leerlingen.

Doe het zoeken en verzamelen op een “groene” plek waar daar veilig de ruimte voor is. Geef iedere leerling een zakje. Materialen die in het zakje passen mogen mee. Laat de leerlingen wel even controleren of er geen insecten op zitten ... die mogen buiten blijven! Verzamel zelf ook mee.

Regent het? Laat het gevonden materiaal op school op kranten drogen.

TIP

Vraag tijdens de wandeling de leerlingen welke planten/bomen/dieren ze herkennen.

Print de foto’s van de gevonden locaties uit in kleur op A4 of A3. Bijvoorbeeld één foto per tweetal (er mogen dubbele zijn). Deze dienen als inspiratie bij de volgende stap en worden gebruikt bij de presentatie van de mini-hutten. Als printen niet mogelijk is kunnen de foto’s via het digibord getoond worden.

STAP 3: **Uitvoeren - Bouw samen een geheime mini-hut**

TIJD: **30 minuten**

Tip: Doe deze opdracht liefst een dag na het verzamelen van de materialen zodat de takjes, bladeren en dergelijke droog zijn.

Vertel: “Jullie gaan een geheime mini-hut bouwen met jullie gevonden materialen plus wat extra’s. Dat gaan jullie doen in tweetallen, net als Tim en Tippi in het boek. Bij samenwerken hoort overleg: bepaal samen hoe de hut gaat worden en help elkaar zo goed mogelijk.”

Bekijk met de leerlingen **dit filmpje** met tips over werken met het gevonden materiaal.

Geef de duo’s een stevig stuk karton als ondergrond om op te bouwen.

Ze gebruiken de materialen die ze buiten gevonden hebben in combinatie met de prikkers, ijsstokjes, eierdozen, klei et cetera. Leg hiervan wat bij elk tafelgroepje. Niet ieder groepje hoeft dezelfde materialen te hebben.

Houd eventueel wat materialen achter de hand om later hier en daar aan te vullen. Stimuleer de leerlingen tijdens het maken om zelf oplossingen te bedenken voor het verbinden van onderdelen. Daar hoort soms ook bij dat iets niet lukt.

Opruimen: Laat de leerlingen het overgebleven materiaal opruimen. Ze mogen hun mini-hut neerzetten op een daarvoor aangewezen plek. De foto dient als achtergrond van de mini-hut. Mochten de mini-hutten niet zo stevig zijn, maak dan een foto van het geheel.

EXTRA

Laat de leerlingen een mini-tekening of foto van zichzelf bij hun hut plaatsen.

STAP 4: **Evalueren - Samen kijken naar wat er gemaakt is**
TIJD: **5-10 minuten**

Bespreek het proces met de leerlingen: *“Welke nieuwe of bijzondere manieren hebben jullie ontdekt om een (mini)hut te bouwen? Wijs maar aan.”*

“Wie moesten er een oplossing voor een bouwprobleem vinden? Is dat gelukt? Hoe hebben jullie het opgelost?”

Bekijk de verschillende hutten en bespreek met de leerlingen: *“Zien jullie verschillen of overeenkomsten in welke materialen er gebruikt zijn?”* Wijs voorbeelden aan. *“Welke hutten zouden niet opvallen op de gekozen plek? Hoe zou je de hutten eventueel kunnen aanpassen om ze minder op te laten vallen?”*

Vraag aan enkele tweetallen: *“Wat zouden jullie gaan doen in de hut als die groot genoeg was?”*

Terug naar het boek en worden wat je wil: *“Tim wil worden wat zijn vader al is: boswachter. Is er in de klas ook iemand die boswachter wil worden?”* *“En weten jullie wat voor werk jullie ouders doen? Of welk beroep jullie opa of oma hebben of hadden?”*

“Wie wil later ook hetzelfde beroep gaan doen? Waarom wel of juist niet?”

TIP

Doe de hulpboswachter test die achter in het boek staat.